

ВІТЧИЗНЯНЕ ІНТЕРНЕТ-РАДІО: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

Методологія дослідження. У ході дослідження використано метод аналізу науково-джерельної бази з обраного питання, інтернет-сайтів мовників (лише тих, що ведуть трансляцію в інтернеті) нашої країни, спостереження.

Результати. Від моменту появи радіомовлення в інтернеті до наших часів минуло вже понад чверть століття, що надало змогу аудіальному мовнику опанувати характеристики візуалізації, покращити принципи функціонування (можливість відкласти прослуховування на зручний час, журналіст здатен оперативно реагувати на повідомлення та дописи пошановувача аудиторії тощо). На початковому етапі станції в мережі були репрезентовані у вигляді інтернет-сторінок (сайтів-додатків), які виконували зазвичай номінативну функцію: надавали інформацію про станцію, її працівників, формат, тип мовлення тощо. В США інтернет-мовлення використовували для онлайн-трансляції різних музичних заходів. У нашій країні веб-мовлення виникло наприкінці минулого сторіччя, а перша станція, що вела трансляцію виключно в інтернеті, була заснована у 2000 р. в Запоріжжі.

На сьогодні кількість радіостанцій, що мовлять виключно в мережі, більше ніж сто: деякі мають оригінальний формат мовлення та музичний контент (радіо «Спорт», «KEKS FM»), інші концентруються на розмовному типі мовлення, намагаються створити оригінальний, якісний продукт (радіо «Аристократи», «SKOVORODA»).

У 2014 р. були створені й військові станції, які присвячують більшість свого ефіру питанням війни та армії. Оригінальною, як за формою власності (державна), так і за інформаційним продуктом (тлумачення державних законів, розпоряджень і постанов), є радіостанція «Кордон», яка підпорядкована Державній прикордонній службі України.

Новизна. У межах статті наведено порівняльну характеристику традиційних радіостанцій та веб-мовників, здійснено аналіз вітчизняних інтернет-радіомовників.

Практична значущість. Результати дослідження можуть бути використані для подальшого вивчення інтернет-журналістики, радійної зокрема, викладання відповідної теми в межах навчання студентів спеціальності журналістика, медіабізнесу тощо.

Ключові слова: інтернет-мовлення, вебсайт, слухач, радіостанція, візуалізація мовлення.

I. Вступ

У середині 1990-х рр. радіо вийшло на новий рівень: до ефірного та дротового додалося інтернет-радіо, що надало змогу мовленню набути нових ознак, які урізноманітнили способи подачі інформації, упровадити візуалізацію в ефір та посилити сфери впливу на ринок реклами й аудиторію. Подібні трансформації відіграли важливу роль та докорінно змінили процес функціонування багатьох елементів медіаринку, зокрема радіо. Життя радіомовлення в інтернеті нараховує вже понад чверть століття, а його відлік почався в далекому 1993 р., коли в столиці США американцем Карлом Маламудом була заснована перша веб-станція «Internet Talk Radio», яка мовила у всесвітній мережі [3, с. 53].

Оскільки інтернет-мовлення є одним із найбільш інноваційних та прогресивних векторів у діяльності радіо, стосовно цього питання вчені висловлюють науково-експертну думку на форумах, конференціях, круглих столах тощо. Фахові погляди на ідентифіковану нами тему візували вітчизняні (Т. Гиріна, В. Гоян, О. Гоян, О. Дмитровський, П. Мірошниченко та ін.) і закордонні (Я. Городецький, В. Колодкін, М. Кійт, М. Рубен та ін.) фахівці.

II. Постановка завдання та методи дослідження

Мета статті – розглянути загальний процес еволюції веб-радіо, схарактеризувати принципи його буття, проаналізувати діяльність вітчизняних інтернет-станцій (виключно тих, які мовлять у мережі).

У ході дослідження використано метод аналізу науково-джерельної бази з обраного питання, інтернет-сайтів мовників (лише тих, що ведуть трансляцію в інтернеті) нашої країни, спостереження.

III. Результати

Принцип мовлення першої в світі радіостанції в мережі базувався не на прямому ефірі: «...це був певний ftp-сервер з URL, де знаходилися посилання на звукові файли програм різного тематичного спрямування, бо були створені радіожурналістами спеціально для “Internet Talk Radio” [8]. Прем'єрною програмою в етері стала «Geek Of The Week» («Гік тижня»), у якій автор та засновник радіостанції К. Маламуд брав інтерв'ю у відомих інженерів і програмістів.

І хоча ще в 1995 р. станція мовила двадцять чотири години на добу сім разів на тиждень, 1 квітня наступного року трансляцію було припинено через брак коштів. «Internet Talk Radio» існувало не як повноцінний мовник, оскільки не було потокової передачі інформації (реальна трансляція).

На початковому етапі в мережі станції існували виключно у формі сайтів, які виконували єдину роль: «...розміщення в Інтернеті радіостанціями своїх візитних карток» [8].

Науковці, опрацьовуючи відповідне питання, прийшли до узагальнення, що всі радіостанції в інтернеті репрезентовані трьома видами сайту: «...1) мережева візитівка; 2) мережевий фен-зін; 3) інформаційно-розважальний сайт...» [6].

До першої групи належать веб-сторінки мовників, які не містять значної кількості розділів, лінків і є подібними до рекламних буклетів («La Femme fm» жіноче радіо) [13]. Подібні профайли є найпростішою формою в роботі сайту, а його розробка та функціонування не вимагає значних фінансових та трудових витрат.

До групи мережевого фен-зіну (fan-zine, від англ. fan – прихильник та magazine – журнал) входять сайти, основним завданням яких є популяризація радіо в інтернеті. Проте, з позиції цілей, завдань та обов'язків, така сторінка є значно функціональнішою порівняно з попередньою: на сайтах є елементи, що сприяють налагодженню комунікації (за напрямками «аудиторія-радіо» та «слухач-слухач»), розробці інфотейменту, випуску інформації, яка, передусім, орієнтована на потенційного слухача.

Подібні вебсайти наповнені різноманітними позиціями (рубриками): інформацією про працівників радіостанції, контактними даними, цінами на рекламу, сіткою програм, новинами, додатками на платформах операційних систем Андроїд та IOS («Family FM», «Еко радіо», «Радіо Спорт») [9; 16;17].

Ключовою перевагою третьої групи сайтів (інформаційно-розважальних) є розміщення відеоконтенту та веб-камери в студії мовника, посилання на відеохостинг. Усе це забезпечує сприйняття інформації аудиторією не лише шляхом прослухування, а й перегляду – «Keks FM Rock», «SKOVORODA» тощо [10; 13].

На сьогодні веб-сторінки станцій – це і мовлення, і канал комунікації працівників станції з аудиторією, а також слухачів між собою. Через сайт слухач може впливати на контент ефіру, створювати власні сторінки і, відповідно, радіостанцію. Наявність сучасного смартфона, володіння навичками користування сучасними технологіями надають змогу слухачеві змінювати роль: завантажувеш додаток – створюєш власного мовника, який функціонуватиме у формі потокової станції. Тобто профільний вебсайт – це абсолютно новий канал масової комунікації, що виник унаслідок трансформаційно-еволюційних процесів аудіального мовлення.

Конвергенція суттєво вплинула на радіомовлення, змінила його обличчя й життєдіяльність, породила нові стратегії керівництва медіаактивами, удосконалила радіопродукт та способи його розповсюдження. Оскільки мобільність – одна з особливостей радіо порівняно з іншими засобами масової інформації, інтерактивність закладена в його природі.

Дослідник І. Карпенко, аналізуючи типи веб-радіостанцій, вирізняє три основні групи та наділяє кожну з них певними особливостями:

«...а) перша група включає станції, на сайтах яких презентовані лише аудіофайли програм, які йдуть в ефір в офф-лайн;

б) до другого типу відносять станції, які паралельно з ефірним ведуть трансляції в Мережі;

в) третю групу складають веб-станції, які ведуть мовлення виключно в Мережі та не мають аналогів в офф-лайн» [6].

Наступний крок у діяльності інтернет-радіо було зроблено 1 січня 1994 р. – вперше у світі відкрито радіостанцію (RTFM), яка цілодобово мовила в прямому ефірі. Із часом RTFM здійснювала в мережі трансляції концертів, спортивних подій та інших заходів наживо. Хоча очікування від інноваційного процесу в радіомовленні були значно оптимістичнішими, веб-мовлення відразу не набуло передбачуваної популярності. Серед основних причин варто виокремити такі: дороговизна інтернету (на ті часи був доступний далеко не всім), низька швидкість розповсюдження сигналу в мережі, недостатня кількість кваліфікованих фахівців, які могли працювати в ефірі веб-мовника. Не варто забувати й про те, що в середині 90-х рр. ХХ ст. веб-мережа була далека від межі глобальності.

У листопаді 1994 р. університетська студентська станція WXYZ (Чейп Хіл, США) стала першою в світі, яка впровадила трансляцію в інтернеті паралельно з FM-мовленням [18]. У Європі першою цілодобовою онлайн-станцією з дубляжем у всесвітній мережі стала «Virgin Radio – London» [17].

Еволюція технологій вела радіо до розширення можливостей станцій у питанні монетизації та прибутку. У свою чергу, розробники та власники реклами також почали змінювати вектор своєї уваги. Звісно, традиційне мовлення й надалі було у фокусі уваги рекламних структур, однак перехід радіостанцій в інтернет розширював горизонти розповсюдження реклами. Це змусувало рекламні структури по-іншому будувати власний бізнес.

Саме тому радіореклама в інтернеті набула нових форм, візуалізувалась. Виробники реклами створювали кольоровий продукт для мережі, з яскравими повідомленнями, зображеннями (банерами), які, до того ж, наповнені аудіовізуальним матеріалом і сприяли налагодженню інтерактивної взаємодії зі споживачем. Крім того, майже кожне розміщене рекламне оголошення наповнене системою внутрішніх та зовнішніх гіперпосилань, за допомогою яких можна оперативно отримати вичерпну інформацію стосовно рекламованого товару чи послуги (можливостей продукту, способів використання тощо).

Ще одним прогресивним досягненням у розвитку комунікаційних технологій радіомовлення став подкастинг. «В США у 2004 р. з легкої руки одного з ві-джеїв «MTV» виник термін “подкастинг”. Нині таку форму розповсюдження аудіопродукту використовують у багатьох сферах людського життя. Додамо, що він поєднує в собі основні переваги радіомовлення та підсилюється їх можливостями в інтернеті (кон’юнктурність, гнучкість, безмежність в охопленні аудиторії) як новий канал розповсюдження інформації. До основних позитивних сторін подкастингу належить можливість самостійно обирати програмний та музичний матеріал, а також відкласти прослуховування аудіопродукту на зручний для аудиторії час. Із розвитком технологій пересічний слухач став повноправним учасником розробки подкастингів, їх форматування й завантаження. Переваги інтернет-радіомовлення над традиційними АМ (дротове) та FM (ефірне) відображено в табл. 1.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика інтернет-станцій та традиційних радіомовників

Аспекти	Традиційне мовлення	Інтернет-радіо
Інтерактивність	Від слухача до студії і в зворотному порядку	Від слухача до студії та в зворотному порядку; спілкування між слухачами
Мультимедіа	–	Подкаст, архів, лінк, посилання на відеохостинг
Територія покриття	Регіон, країна, декілька країн, які розташовані поряд	Будь-яка точка Землі, де є інтернет
Технічний	Обладнана студія, режисерський пульти, мікрофон, навушники тощо	Необов’язковість оснащення студії
Юридичний	Зареєстрована станція, діяльність моніториться Нацрадою з питань ТБ і радіо	Діяльність не регулюється законодавчо
Формат	Традиційні	Традиційні + спеціалізовані (медична станція, юридична та інші)
Економічний	Плата за ліцензію (частоту), приміщення, обладнання, заробітна плата тощо	Необов’язковість в оснащенні студії, жодної плати за ліцензію

Як бачимо, головними технологічними перевагами онлайн-мовлення над аналоговим є такі: інтерактивність, мультимедійність, гіпертекстуальність, які вдало реалізуються саме в інтернеті. До активу веб-мовлення необхідно зарахувати територію охоплення мовлення, яка тепер може бути не лише міжрегіональною чи міждержавною, а й міжматериковою.

Вітчизняний радіоефір почав освоювати інтернет-простір наприкінці минулого сторіччя – початківцями веб-мовлення ставали станції, які вже здійснювали трансляцію в FM. Крім бажання опанувати нові платформи мовлення, привабливою виглядала перспектива інтернет-функціонування, виходячи із цілей конвертації потенційного слухача в реального, можливостей рекламного ринку. Прем’єрною станцією в Україні, яка мовила в бінарній формі, стала столична «Gala Радіо» (1998 р.), із часом до неї приєдналися ще дві FM-станції – «Радіо Незалежність» та «Радіо Львівська хвиля». Першим повноцінним інтернет-мовником стала запорізька «TiNet Радіо» (2000 р.), потім київська «Pitman’s RADIO» (початок виходу в ефір 2002 р.) та інші [16].

Сьогодні в мережі функціонують тисячі станцій, різних за форматом та контентом, які можна прослуховувати в будь-якій точці світу. В Україні, за даними фахівців із радіомовлення, кількість станцій, що мовлять виключно в інтернеті, понад сто, а тих, що працюють паралельно в FM та мережі, ще більше [16]. Таким чином, онлайн-мовників можна поділити на дві основні категорії:

- а) полімережеве мовлення станції – паралельне ведення ефірного та веб-мовлення;
- б) мономережеве – трансляція здійснюється виключно у всесвітній «павутині».

До особливостей веб-станцій можна зарахувати невибагливість їх функціонування, зокрема залучення до роботи в ефірі людей без відповідного досвіду. Це надає змогу працювати за концепцією (форматом), яка не характерна для традиційних хвиль (АМ, FM): мобільна радіостудія, презентація альбомів провідних гуртів тощо. Родзинкою інтернет-мовників є їх оригінальність у назві, тематиці програм, форматі, музичному контенті. Розглянемо деякі із них.

Станція «Аристократи» була заснована радіоведучими Ярославом Лодигіним, Валерією Ча-чібая та Данилом Хомутовським 9 лютого 2014 р., напередодні завершення трагічних подій на

Майдані. Основна місія радіо, на думку засновників, є такою: «Розважати та освічувати усіх розумників та розумниць цієї країни. Турбуватися про те, щоб їх ставало все більше і більше» [8].

Мовник комбінує в ефірі різноманітні жанри музики: поп, реп, джаз, рок, класика тощо. Щотижня до студії «Ранкового шоу» приходять гості, які разом із ведучими обговорюють актуальні питання: економічні, соціальні, політичні, мистецькі тощо. Спічі та бесіди ведучих «розбавляють» музичними треками, про кожен з яких журналісти надають цікаву інформацію [12].

Записи випусків «Ранкового шоу» можна прослухати на сайті «Аристократів» у рубриці «Подкасти». Там же доступна відеOVERсія програми, яку розміщують на сторінці мовника в соціальних мережах (Facebook, Twitter, Instagram тощо).

Крім ранкового шоу, в ефірі є такі проекти: «The Selector» (четвер) – про сучасну британську музику, «Франкофілія» (вівторок) – про французьку музику, «Jazz Time з Олексієм Коганом» (неділя, вівторок) – джазовий випуск, «Sivash» (понеділок) – щотижнева програма про музику, «Культурний цех Кошмана» (понеділок) – про культуру нашого часу, «Як бути» (середа) – про психологію, «Класика на Аристократах» (п'ятниця) – шоу про класичну музику, «Камон, плей!» (субота) – спортивна, «Keddrocast» (субота) – програма про ІТ-технології, «Радіо МВА» (раз на місяць у середу) – бізнес радіо-шоу тощо.

Гостями радіостанції є митці, спортсмени, експерти з різних сфер життя. Характерною для «Аристократів» є практика презентацій нових альбомів в ефірі станції, їх обговорення.

Фінансову самостійність мовник намагається здобути завдяки своїй аудиторії. На сайті є розділ «Donate», в якому станція звертається до своїх слухачів: «Давайте створимо наше майбутнє разом. Ваш вклад зробить все це можливим» [12]. Звісно, в ефірі лунає й реклама, умови розміщення якої також можна знайти тут.

Сайт мовника є достатньо інформативним, різнобарвним, з великою кількістю посилань (на соціальні мережі в інтернеті, відеохостинги), яскравих зображень, подкастів, розкладом програм, трансляцією поточного ефіру.

Радіо «Аристократи» мовить виключно в мережі вже більше ніж 5 років, завдяки професійності ведучих, цікавим гостям, якісному контенту та інформаційно насиченому сайту працює як одна з найпотужніших вітчизняних веб-станцій.

За схожим принципом функціонує й станція «SKOVORODA». Радіо вперше вийшло в ефір 15 вересня 2015 р. Засновниками є Андрій Чемес, Володимир Беглов, Мар'яна Романяк та Артем Галицький, які характеризують радіо так: «Перше україномовне мандрівне онлайн-радіо. Прогресивне, відкрите, незалежне. Радіо особистостей. Створене командою досвідчених медіафахівців нового покоління» [13]. Радіостанція має львівське походження, за типом мовлення – музично-розмовна, записи, трансляції деяких програм («Easy Friday», «Лінія втечі») відбуваються на відкритому повітрі.

В ефірі є випуски про різні сфери життя та музики: про маркетинг, рекламу, бізнес («Tolkz з Христиною Бойко»), про різноманітні соціальні верстви суспільства («Majority of minorities» («Більшість меншостей»)), про людей («Люди з Андрієм Чемесом»), про психологію життя («Unstoppable» з Яною Пекун), про джаз («Мова джазу з Михайлом Балогом») тощо [13]. Як і в «Аристократів», «SKOVORODA» більшість аудіоверсій випусків розміщує на сайті в розділі «Подкасти», відеOVERсії на профілі в соціальних мережах. Останні постійно оновлюються, надають дописувачам інформацію про те, що було в ефірі, анонси програм на тиждень.

Інтернет-сторінка станції виконана в теплих приємних кольорах, із графічним зображенням видатного філософа, чиє ім'я носить радіостанція. Наявна «кнопка» для прослуховування радіо наживо, лінки на профайли в соціальних мережах, подкасти, розклад програм, інформація про ведучих та гостей ефіру. Веб-сторінка дійсно є додатковим, інформативним ресурсом для радіостанції. Мовник функціонує також за рахунок реклами та «донатів», посилання на які розміщені на сайті радіостанції [13].

Веб-станція «Еко радіо» спочатку існувала в FM-просторі, проте з 2011 р. мовить лише в інтернеті, місце прописки – Львів. Родзинкою радіостанції є виключно україномовна, рідна за стилем, музика, яка лунає в ефірі: рок, поп, шансон, балада. Саме музичний аспект взято до уваги в назві станції, яку можна інтерпретувати як «чисто україномовна музика, без жодних домішок».

Сайт львівського мовника функціонує в стилі необхідного мінімалізму – плеєр для прослуховування, коротка історія станції, жодного посилання на соцмережі [15]. У будні з 8.00 до 20.00 лунають «Новини щогодини», які ретранслюють з «Радіо Свобода». В ефірі є музичні програми «Українське ретро» та «Українська дискотека». Щогодини можна почути 3-4 джінгли, які ідентифікують радіостанцію. Інтернет-аудиторія «Еко» є такою: середня кількість відвідувачів сторінки – 20–35 осіб на добу.

Столична онлайн-радіостанція «Радіо Кордон», яка розпочала своє мовлення наприкінці квітня 2019 р., на сьогодні є єдиною веб-станцією державної форми власності (засновник – Державна прикордонна служба України). Як свідчить сайт, ефір мовника наповнює «...корисна та цікава інформація з кордону, спецпроекти про правила та вимоги до оформлення документів для міжнародних подорожей, про нововведення, розвиток та досягнення відомства. А також новини щогодини, прямі ефіри з гостями студії на різноманітні теми і чудова, тепла музика, переважно

українська. Ми відкриваємо інформаційні кордони та популяризуємо український туризм, культуру, стартапи» [14].

В ефірі можна почути новини, інформаційні програми («Привіт в обід», «Злочини радянської влади», «Уроки історії України»). Значна кількість ефіру віддана музичному контенту, де переважають вітчизняні виконавці. Лінк станції знаходиться на офіційній сторінці Державної прикордонної служби України, яка містить значну кількість необхідної та корисної інформації для відвідувачів. Станція є одним із способів популяризації діяльності «митників». Веб-сторінка містить онлайн-плеєр та логотип радіо [14]. Наявність такого мовника є ефективним кроком для поширення корисної й важливої інформації державною структурою.

Уже понад чотири роки в інтернеті мовить «Радіо Спорт» [9]. Мовник популяризує спортивну тематику на радіо – майже кожен випуск програми відображено на сайті у вигляді подкасту: «150 штрафних» (програма про біатлон), «Твоя хвиля» (про спорт на воді), «Хелоу, мотто» (присвячена мотоспорту), «Шакалака шоу» (про баскетбол). Тривалість випусків – не менше ніж 30 хвилин, а деякі програми «йдуть» понад годину. Гостями студії «Спорту» є чемпіони світу та Європи, заслужені тренери та спортсмени, аматори, коментатори. Одна з програм станції («Running mix») будується на основі музичних композицій, які найбільш сприятливі для тих, хто займається бігом. На разі (літо 2019 р.) станція перебуває у відпустці, програми не оновлюються.

Проаналізовані вище радіостанції є представниками нової хвилі розвитку аудіального ЗМІ – інтернет-радіо, яке перейняло традиції FM, візуалізувало контент, удосконалило процес передачі сигналу, розширило межі розповсюдження продукту. «Аристократи», «Спорт» та «SKOVORODA» завдяки роботі фахових ведучих, позааудиторній промоції, веб-камерам, якісним сайтам у мережі, подкастам та іншим факторам намагаються перевести слухачів традиційного мовлення в інтернет. «Еко» та «Кордон» більше сконцентровані на популяризації державної мови (через музичний продукт і програми), реалізують просвітницько-пізнавальну функцію.

IV. Висновки

Веб-мовлення є третьою (після дротового й FM) формою радіо, яке відрізняється від інших глобалізованою всюдисущністю, покращеною оперативністю, каналом комунікації не лише між аудиторією та ведучими ефіру, а й власне між слухачами. Ця форма мовлення радіо є відносно дешевою порівняно з двома іншими, не має юридичних зобов'язань.

За останні роки реклама з ефірного мовлення почала освоювати новий ринок, який ще кілька років тому був перспективним і можливим, а наразі є реальним та потенційно прибутковим.

Тема функціонування веб-радіо вимагає аналізу перспектив професійності в діяльності такого типу мовників. Як бачимо, деякі станції в мережі є аматорськими, їх працівники опановують мовлення вперше й майже не мають журналістського досвіду. Подібна ситуація не сприяє ефективності конкуренції між працівниками та призводить до зниження професіоналізму. Водночас ефіри професійних мовників («Аристократи», «SKOVORODA») ведуть талановиті радіоведучі, експерти з роботи біля мікрофона. Такі станції підвищують рівень радіожурналістики нашої країни, спонукають не лише веб-мовників, а й FM-станції рахуватися з таким радіо, переймати певний досвід.

Список використаної літератури

1. Гапачило Н. Podcasting 2.0. URL: <http://greenforest.com/ua/articles/post/95> (дата звернення: 18.08.2019).
2. Гоян О. Комерційне радіомовлення: журналістика і підприємництво в радіоефірі. Київ: Інститут журналістики, 2005. 319 с.
3. Гоян О., Гоян В. «Це не є радіомовлення?»... *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2015. № 21. С. 53–58.
4. Городецкий Я. Как интернет поменяет индустрию радио в ближайшие несколько лет? URL: <http://www.forbes.ru/tehnologii/344295-kak-internet-pomenyaet-industriyu-radio-v-blizhaishie-neskolko-let> (дата обраенія: 14.08.2019).
5. Дмитровський О. Особливості подкастингу як основної складової Інтернету. *Вісник Львів. ун-ту. Серія: Теле- та радіожурналістика*. 2017. № 16. С. 97–101.
6. Карпенко І. Типологічні та функціональні особливості мережевого радіо. URL: <http://www.relga.ru/Environ/ВебObjects/tgu-www.woa/wa/Main?textid=1980&level1=main&level2=articles> (дата звернення: 11.08.2019).
7. Колодкін В. Основні етапи в історії виникнення та розвитку Інтернет-радіо. URL: <http://philol-journal.sfedu.ru/index.php/sfuphilol/article/view/716/7706> (дата звернення: 16.08.2019).
8. Радіо «Аристократи». URL: https://www.facebook.com/pg/aristocratsfm/about/?ref=page_internal (дата звернення: 03.09.2019).
9. Радіостанція «Спорт». *Офіційний сайт*. URL: <https://radiosport.ua> (дата звернення: 04.08.2019).
10. Радіостанція «KEKS FM Rock». *Офіційний сайт*. URL: <http://kexxx.rocks> (дата звернення: 03.08.2019).

11. Радіостанція «Lafemme FM». *Офіційний сайт*. URL: <http://lafemme.fm> (дата звернення: 05.08.2019).
12. Радіостанція «Аристократи». *Офіційний сайт*. URL: <https://aristocrats.fm> (дата звернення: 06.08.2019).
13. Радіостанція «Skovoroda». *Офіційний сайт*. URL: <http://radioskovoroda.com/radio> (дата звернення: 02.08.2019).
14. Радіостанція «Family FM». *Офіційний сайт*. URL: <https://familyfm.online> (дата звернення: 04.08.2019).
15. Радіостанція «НВ». *Офіційний сайт*. URL: <https://radio.nv.ua> (дата звернення: 05.08.2019).
16. Радіостанція «Кордон». *Офіційний сайт*. URL: <https://dpsu.gov.ua/ua/Radio-Kordon> (дата звернення: 03.08.2019).
17. Радіостанція «Еко радіо». *Офіційний сайт*. URL: <http://www.ekoradio.com.ua> (дата звернення: 03.08.2019).
18. Українське Інтернет-мовлення. *Світ радіо*. 2019. URL: <http://www.proradio.org.ua/netradio/index.php> (дата звернення: 10.08.2019).
19. European radio stations streaming live on the internet. *Listenlive*. 2019. URL: <http://www.listenlive.eu/ukraine.html> (date of request: 11.08.2019).

References

1. Gharachylo, N. Podcasting 2.0. Retrieved from: <http://greenforest.com/ua/articles/post/95> (date of request: 18.08.2019). (in Ukrainian).
2. Goian, O. (2005). Commercial broadcast: journalism and business in the air. Kyiv, 319 p. (in Ukrainian).
3. Goian, V., Goian O. (2005). This is not a radio broadcast?. *Zaporizhzhya*, 21, 53–58. (in Ukrainian).
4. Gorodetskiy, Y. How Internet will change radio industry in a while? Retrieved from: <http://www.forbes.ru/tehnologii/344295-kak-internet-pomenyaet-industriyu-radio-v-blizhayshie-neskolko-let> (date of request: 14.08.2019). (in Russian).
5. Dmytrovskiy, O. (2017). Specifics of podcast as main part of Internet. *Lviv*, 16, 97–101 (in Ukrainian).
6. Karpenko, I. Typological and functional specify of web-radio. Retrieved from: <http://www.relga.ru/Environ/ВебObjects/tgu-www.woa/wa/Main?textid=1980&level1=main&level2=articles> (date of request: 11.08.2019). (in Russian).
7. Kolodkin V. The main period in history of foundation and development Internet-radio. Retrieved from: <http://philol-journal.sfedu.ru/index.php/sfuphilol/article/view/716/7706> (date of request: 16.08.2019). (in Russian).
8. Radio station "Arustokraty". Retrieved from: https://www.facebook.com/pg/aristocratsfm/about/?ref=page_internal (date of request: 03.08.2019). (in Ukrainian).
9. Radio station "Sport". Retrieved from: <https://radiosport.ua> (date of request: 04.08.2019). (in Ukrainian).
10. Radio station "KEKS FM Rock". Retrieved from: <http://kexxx.rocks> (date of request: 03.08.2019). (in Ukrainian).
11. Radio station "Lafemme FM". Retrieved from: <http://lafemme.fm> (date of request: 05.08.2019). (in Ukrainian).
12. Radio station "Arustokraty". Retrieved from: <https://aristocrats.fm> (date of request: 06.08.2019). (in Ukrainian).
13. Radio station "Skovoroda". Retrieved from: <http://radioskovoroda.com/radio> (date of request: 02.08.2019). (in Ukrainian).
14. Radio station "Family FM". Retrieved from: <https://familyfm.online> (date of request: 14.08.2019). (in Ukrainian).
15. Radio station "NV". Retrieved from: <https://radio.nv.ua> (date of request: 05.08.2019). (in Ukrainian).
16. Radio station "Kordon". Retrieved from: <https://dpsu.gov.ua/ua/Radio-Kordon> (date of request: 03.08.2019). (in Ukrainian).
17. Radio station "Eco radio". Retrieved from: <http://www.ekoradio.com.ua> (date of request: 03.08.2019). (in Ukrainian).
18. Ukrainian Internet-broadcast. Retrieved from: <http://www.proradio.org.ua/netradio/index.php> (date of request: 10.08.2019). (in Ukrainian).
19. European radio stations streaming live on the internet. Retrieved from: <http://www.listenlive.eu/ukraine.html> (date of request: 11.08.2019). (in English).

Стаття надійшла до редакції 25.08.2019.

Kostiuk V., Kostiuk I. National Internet-Radio: History and Present Time

Research Methodology. The article's research used the analysis scientific-sources base on a select question, web-sites of the stations (only the one's broadcast in Internet) in our country, monitoring.

Results. *From a moment appearance of broadcast in the Internet and to our times past almost 25 years, that allowed audial media to capture descriptions of visualization, improve principles of function-*

ing (possibility to set up listening on comfortable time, a journalist is able operatively to react on a message and notes of audience, etc).

At the premier period the stations in Network were presented as internet-pages (app site), which did minimal function, as a rule, gave information about the station, its workers, format, type of broadcast and others. In the USA, internet-broadcasting also used for on-line of translation of different musical concerts. In our country, web-broadcasting arose up at the end of past century, and the first station which cared broadcast exceptionally in the Internet was founded in 2000-th in Zaporizhzhia.

Today, the amount of the stations work only in Network more than one hundred: some have an original format of broadcasting and musical content (radio «Sport», «KEKS FM»), other are concentrated on the talk type of broadcasting, try to create an original, high-quality product (radio «Arustocracy», «SKOVORODA»). Beginning from 2014 th there were created soldiery stations which dedicate majority of the ether to the questions of war and army.

Originally in both, as a form a property (state) and an informative product (interpretation of state laws, orders and decisions), is the station «Kordon», which submits Government boundary service of Ukraine.

Novelty. Within the limits of the article comparative description of the traditional stations and web-radio is made, did the analysis of domestic Internet-radio stations.

The practical significance. The research results can be used during the further study of Internet-journalism, particularly radio, teaching of one's subject during the process of study students at faculty journalism, business medias, etc.

Key words: Internet-broadcasting, web site, listener, broadcast radio station, visualization of broadcasting.